

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 18. De multis aliis modis acquirendi beneficia Ecclesiastica, & potissimum de triennali pacifica possessione, ac de rescriptis Apostolicis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

Secundum quod pro praxi hic notandum occurrit est. Quando collatio beneficii spectat ad inferiores Episcopos, etiam si regulares sint exempti (de quo Rebuffus in sequenti num. 37.) illis negligentibus, ad hunc fieri deuolutionem, nisi consuetudo, vel privilegium sit in contrarium, ex Clementina vnica, De supplenda negligentia Prælatorum, vbi glossa ad verbum Locorum (& post eam Doctores teste Rebuffus in præcedenti nu. 25.) notat eam deuolutionem fieri ad Episcopum loci in quo situm est beneficium, etiam si collator negligens, subreptè Episcopo. Aduerte tamen ex eadem glossa ad verbum Dispositionem, (& ex aliis Rebuffus consequenter notat nu. 26.) collegio negligente eligere, aut patrono negligente facere præsentationem intra tempus à iure constitutum, deuolutionem fieri ad habentem ius Ordinarium confirmandi, aut instituendi: siue sit Episcopus, siue alius.

Tertium notandum est. Quod quando collatio non est sortita suum effectum, aut quia is cui facta est noluit acceptare, aut quia post consensum renunciauit iuri suo aut mortuus est: aut laborat aliquo vitio talem effectum impediens: eundem collatorem habere terminum temporis à iure constituti: siue trium, siue quatuor, siue sex mensium: perinde ac si beneficium de nouo vacaret, ex cap. Si electio, De electione, in 6.

Quartum est. Deuolutionem fieri cum qualitatibus, & personis, quæ erant in prima collatione ex Clement. vnica, De supplenda negligentia Prælatorum. Quod Rebuffus in sequenti num. 40. notans; infert quod si Episcopus beneficium conferre debuit nominato, debet & Archiepiscopus, ad quem deuolutum est ius. Item si beneficium conferri alicui de genere fundatoris, debet quoque is ad quem ius conferendi fuerit deuolutum, tali conferre.

Quintum est. Sede vacante ius conferendi beneficia non deuoluit ad Capitulum ex cap. 2. Ne sede vacante, De qua re num. 101. & 102. Rebuffus.

Sextum est. Quando fit deuolutio ad plures Superiores gradatim, quemlibet eorum habere sex menses à die notitiæ deuolutionis, sicut habet Ordinarius collator à die notitiæ vacationis. Quod Lambertinus De iure patronatus lib. 2. par. 3. quest. 2. art. 3. ex aliis referens, addit: quando fit deuolutio à patrono laico ad Ordinarium, qui ius habet instituendi, hunc habere sex menses ad instar cæterorum ordinariorum collatorum: quamuis patronus ipse tantum habeat quatuor menses ad præsentandum: quia ius in quod per deuolutionem succeditur, mutatur mutata qualitate personæ, & accipit rationem iuris conferendi beneficium; cum antea tantum esset instituendi. Sicque ex eod. authore, quia quilibet Superiorum ad quos gradatim fit deuolutio, habet suos sex menses fieri poterit aliquando, vt Ecclesia per annum vacet, & amplius. In quo tempore Episcopus tenetur talem Ecclesiam commendare alicui Clerico idoneo, qui tanquam custos, & tutor eam gubernet.

Postremum notandum est. Iure deuoluto impetrandem beneficium; tenet declarare modum vacationis: quia collatio ei alioqui non suffragabitur, vt ex regulis Cancellariæ habet Rebuffus in sæpe cit. tit. nu. 105.

Superest quintus, & vltimus modus, quo inualida est collatio beneficii: scilicet cum collator ob aliquod suum peccatum commissionis perdit auctoritatem conferendi beneficium: quale peccatum committit is qui beneficium curatum, vel dignitatem confert ei, qui non est dignus, nec seruat ea, quæ ius requirit: cap. Cum in cunctis, De electione, §. finali; vel confert ei qui residere non potest, ex cap. Quia nonnulli, De Clericis non residentibus: aut qui confirmat electionem indigni: quem amittere potestatem confirmandi secundum electum, habetur ex cap. Nihil est, De electione. Cæterum in beneficiis Episcopatu inferioribus, deuolutio ob delictum fit eodem modo, quo ob negligentiam. In Episcopatibus vero, fit statim ad Papam, per textum in cap. Quamquam, De electione, in 6. Vbi nota quod ex aliis habet Rebuffus in eodem titulo, De deuolutionib. nu. 19. & 20. quando delictum est omnium electorum, deuolutionem, vt dictum

est fieri ad Summum Pontificem: quod sitantem aliqui deliquerint (vt pote quia pars Canonorum elegit indignum, vel omisit formam à iure præscriptam) non fieri deuolutionem, sed electionem manere penes illos, qui non peccauerunt, ex cap. Gratium, De postulat. Prælat. Et ratio esse potest, quod delinquentes, tunc pro mortuis habeantur moraliter.

CAPVT XVIII

De multis aliis legitimis modis acquirendi beneficia, & potissimum de triennali pacifica possessione, & rescriptis Apostolicis.

SUMMARIUM.

- 256 Qui sint tales modi.
- 257 De translatione beneficii ab vna Ecclesia ad aliam.
- 258 Acquisitio beneficii per triennalem possessionem pacificam.
- 259 Regula Cancellariæ in qua fundatur eadem acquisitio locum habere non modo in externo, sed etiam in consuetudine foro.
- 260 Conditiones necessarie, vt illius decretum procedat, ac aduertenda circa primam, quæ est habere titulum saltem coloratum.
- 261 Non iuuantureo decreto, qui ne coloratum quidem titulum habent.
- 262 Circa secundam conditionem notanda de intruso: & alia, de violento.
- 263 Circa tertiam conditionem notanda, de triennio ad eam spectante.
- 264 Notanda circa quartam, quæ est pacificæ possessionis bonæ fidei.
- 265 Differentiæ rescripti à cæteris constitutionibus Apostolicis, & triplex illius genus.
- 266 Eius usus à Con. Trid. prohibitus ob abusum, qui si absit, ille potest esse licitus.
- 267 Rescriptum non extenditur ad beneficia nominatim iure excepta, & quenam casus sint.
- 268 Quid incumbat ei pro quo promouendo concessum est rescriptum Apostolicum.
- 269 Quid contra agere possint illi quorum interest.
- 270 Quid acquiratur per rescriptum Apostolicum.
- 271 Concurrentibus pluribus mandatoribus, quis eorum preferatur.
- 272 Notandum de rescripto, seu literis in forma pauperum.
- 273 Peccatum est mortale, tam conferre in capax, quam incapax accipere beneficium Ecclesiasticum.
- 274 Pæna quæ tale peccatum sequuntur.

PRÆTER hætenus expositos, sunt adhuc alij debiti modi acquirendi beneficia: vnus per renunciationem à beneficiario factam. Alter per permutationem cum alio factam: de quibus agemus in sequenti titulo, quia sunt etiam modi amittendi beneficia. Tertius, per optionem. Nam multis in locis antiquiores Canonici solent optare meliorem præbendam vacantem, iuxta cap. fin. De consuetudine, in 6. vbi glossa, in declaratione casus, notat ex communi sententia, optionem non habere locum in beneficiis, quæ vacant ex causa permutationis. Quartus est, per commendam perpetuam. Quintus, per coadiutoriam; qua quis constituitur coadiutor cum futura successione: de quibus duobus, vt & de pensione, cum cuius constituitur aliquando beneficium acquiritur, dictum est in præcedentibus. Sextus est, per examen, seu oppositionem: quando multis se mutuo opponentibus, & examinatis, beneficium datur digniori, iuxta Conc. Trid. sess. 24. cap. 18. De refor. vbi modus is præscribitur seruandus in beneficiis curatis conferendis. Septimus est, per translationem.

Vocatur autem hic translatio, cum vnus Prælat, seu beneficiarius transferatur ex vna ecclesia ad aliam. Vacantem intellige, quia ad nõ vacantem facta translatio, dicitur potius permutatio. Aduerte autè primo, prohibitam esse quidem antiquo iure, Episcopi translationem, per cap. Episcopum, & ca. Propter, 7. q. 1. eo q̄ intersplum, ac ipsius Ecclesiam intercedat spirituale quoddam coniugium, q̄ solus Papa vt Christi in terris Vicarius dissoluere possit, ex cap. 2. & vltim. De translatione Episcopi: permissum

tamen

254

252

255

255

256

257

tamen esse cum iusta causa adest, ut fiat: dummodo interueniat Papæ facultas, ad id omnino necessaria, ex c. 2. & vlt. supra citatis. Ita ut nullus alius, ne quidem Patriarcha, possit talem translationem admittere, vel confirmare, ex cap. 1. eod. tit. siq; Episcopus propria autoritate se transferat à sua Ecclesia in aliam, priuatur utroq; Episcopatu; tam illo quem deseruit; quam illo ad quem transit, ex cap. Si quis Episcopus, 7. q. 1. & cap. penult. De translatione Episcopi.

Ordinariæ autem causæ iustæ translationis Episcopi, sunt: primo, hostium persequentium infestatio, iuxta cap. Tibus, De consecr. dist. 1. Deinde aeris intemperies, ex glossa prima ibidem, per cap. Quorumdam, dist. 74. Præterea populi malitia, ex seq. glossa 2. per cap. Ita nos, 25. q. 2. Postremo necessitas, vel utilitas Ecclesiarum, ex cap. Mutationes & cap. Scias, 7. q. 1.

Aduerte secundo, translationem beneficii inferiorum beneficiorum, puta parochialium, & aliorum quorum prouiso pertinet ad Episcopum, ab hoc eodem fieri posse: quia id non est contra ius; & rationi consentaneum est, ut sicut potest de talibus beneficiis prouidere, possit etiam iusta causa interueniente, perinde conferre habenti aliud, ac non habenti. Attamen quia tunc vacabit Ecclesia à qua fit ad aliam translatio, debet simul tali prouideri de alio idoneo pastore.

SECTIO PRIOR.

De triennali pacificæ possessione.

258. OCTAUSUS modus est, per pacificam possessionem triennalem, ex regula Cancellariæ, de triennali possessore: ad quam Gomeius 63 quaestiones disputat, & Azor decem, in 2. par. Mor. d. Instit. lib. 7. cap. 35. in cuius initio hæc verba eiusdem regulæ refert post Gomeium: Item voluit & ordinauit Dominus noster, quod si qui quæcumque Ecclesiastica beneficia, qualia cumque sint, absque simoniaco ingressu ex Apostolica, vel ordinaria collatione, aut electione, aut electionis huiusmodi confirmatione, seu præsentatione, & institutione illorum, ad quos beneficiorum huiusmodi collatio, prouiso, electio, & præsentatio, seu quæuis alia dispositio pertinet, per triennium pacifice possederit: dummodo in beneficiis (si dispositioni Apostolicæ ex aliqua reservatione generali, in corpore iuris clausa, reseruatæ fuerit) se non intruserit: super huiusmodi beneficiis taliter possessis molestari nequeat: nec non impetrationes de beneficiis ipsis sic possessis factas, irritas, & inanes censeri debere decreuit: antiquas lites super illis motas penitus extinguendo. Addit Azor talis regulæ autorem fuisse Calixtum tertium, quem posteriores deinde Summi Pontifices sunt imitati. Circa eam autem pro praxi.

Notandum est primo, quod sicut in rebus cæteris possessio pacificæ, per tempus præscriptum legibus causa est ne earum dominium amittatur (de qua diximus ex professo in præced. lib. 10. cap. 20.) sic etiam triennalem beneficii possessionem pacificam causam esse iuxta memoratam regulam, ne beneficiarius eo priuatur, aut ipsum tanquam vacans alteri conferatur. Censetur autem pacificus triennalis possessor beneficii, qui toto triennio in illo nec de iure, nec de facto per litem turbatur; neque in se; neque in Vicario à se substituto, ex Gomeio ad eandem regulam quest. 58.

259. Notandum est secundo, eandem regulam non tantum in foro externo, sed etiam in foro conscientie locum habere, prout docent Gomeius q. 42. versu, Nec obstat, & Rebuffus in tract. De pacificis possessoribus, nu. 8. & aliquot sequentibus. Ac probatur à pari: quia sicut ex communi sententia præscriptio quæ in rebus civilibus fit auctoritate ciuilibus magistratus, locum habet in conscientia: ita etiam in causis Ecclesiasticis habere debet præscriptio, quæ fit auctoritate Papæ: ut sit ea quæ per propositam regulam de triennali pacifico possessore, est in bonum commune introducta: tum ad lites minuendas quæ solent esse innumera, & nonnunquam interminabiles: tum ad sola-

tium plebis, ut suum pastorem verum agnoscant, nec saltem ipsum obrutum esse dubitent: saltem post ipsum habitum per triennium beneficii sui pacificum possessorem.

Adde quod Papa statuens in eadem regula, ut talis possessor molestari non possit, aperte indicet, quod si iuste ac legitime retineat beneficium possessum: quandoquidem per id alio qui iustus possessor prohiberetur petere quod suum est, & possessor iniustus in sua iniustitia foueretur. Neq; obici potest, quod in cæteris rebus præscriptio requirit tempus triennio longius, de quo late Ludouicus Molina De iustitia & iure, tract. 2. disput. 58. & aliquot sequentibus: quia beneficia sunt bona Ecclesiæ, de quorum acquisitione Pontifex Romanus plenam habet disponendi auctoritatem. Neque deest in tali præscriptione sufficiens institutio: quia cum modus conferendi beneficia Ecclesiasticæ non sit de iure diuino, sed tantum de iure Ecclesiastico: eo ipso, quod Papa statuit ut aliquis sinatur possidere beneficium, aut statuit ne in eo molestetur, supplet id quod deest ex vero titulo: censeturq; illud interea conferre, iuxta cap. Literas, De supplenda neglig. Prælat. iuncta glossa finali.

Notandum est tertio, has condiciones esse necessarias, ut eiusdem regulæ decretum procedat. Prima est, ut beneficii possessor habeat saltem titulum coloratum. Secunda, ut non sit intrusus, nec violentus. Tertia, ut possederit per triennium integrum. Quarta, ut possederit pacifice, & bona fide. Circa primam autem aduerte, habentem verum titulum, quamuis eiusmodi decreto non indigeat in foro conscientie: per illud tamen iuari in foro externo, ne post triennium ab alio molestetur, siue in iudicio petitorio, seu quo actor petit sibi aliquid adjudicari, quod antea non possedit; siue in possessorio, hoc est, quo actor petit illud sibi restitui quod antea possedit. Habentem vero titulum coloratum, iuari non tantum in foro externo modo iam dicto, sed etiam in foro conscientie.

Ad quem titulum aduerte duo esse necessaria: alterum ut habens illum sit ex iure habilis ac aptusq; beneficii: de quo iudicandum est per tradita in præced. cap. 11. & 12. Alterum, ut beneficium acceperit ab habente legitimam potestatem illud conferendi: de quo iudicandum est per tradita in cap. 14. & sequentibus. Per quæ duo, intelligitur id quod Rebuffus De pacificis possessoribus, num. 32. notat coloratum titulum dici, quando habitus est ab eo, qui de iure, siue generali, siue speciali, seu priuilegio, potestatem habet conferendi, & nihil aliud impedimentum obtulisset, iustus fuisse.

Porro per propositæ regulæ decretum, non iuari eos qui nullum, ne quidem coloratum, habent titulum, tenendum est cum Azorio in citato cap. 35. quaest. 1. Nam sequeretur alioqui, quod per eam regulam defenderetur laicus beneficium accipiens absque Clericali tonsura, si postea per triennium illud pacifice possideret. Similiter defenderetur bigamus, aut hæreticus, aut infamis, aut excommunicatus, vel irregularis recipiens beneficia, si postea per triennium illa pacifice possideret. Similiter defenderetur Clericus secularis absque dispensatione recipiens beneficium regulare, aut regularis accipiens beneficium sæculare, si illud pacifice possideret per triennium. Itemque defenderetur is, qui impetrasset beneficium alterius adhuc viuientis, & postea per triennium ab obitu, ipsum possideret pacifice. Quæ omnia sunt absurda: quia tales beneficium accipiunt sine titulo, cuius sunt incapaces, nec possessio quantilibet longi temporis habitat incapacem, iuxta cap. Causam, & cap. Accedentes, De præscriptionibus. Quod igitur Rebuffus in citato tract. numero 225. concludit de illegitimo, cui sine dispensatione facta est collatio beneficii: posse molestari, quantumcumq; illud per triennium pacifice possiderit: cum ob suam incapacitatem non iuuetur decreto propositæ regulæ: potest pariter concludi de omnibus antedictis alijsq; incapacibus.

Vbi aduerte difficultatem occurrere, An id verum sit, non tantum cum incapacitas fuerit ab initio possessionis, ut defectus natalium vel ætatis: sed etiam cum orta fue-

re de nouo: vt cum is qui legitime accepit beneficium euentum, non promouetur ad sacerdotium intra annum, vel acquirit aliud beneficium incompatible. De qua A. 20. agit in citato cap. 35. quæst. 2. affi. mantem cum Gomefio, & Nanatio tenens. Quam partem in praxi consuli posse, facile concesserim, quando ille qui iure priuatur beneficio sic emendatus inuenitur, vt in eodem beneficio fructuose versaturus existimetur: nam tunc præsumi potest rationabiliter, quod Papa talem quoque velit suo illo decreto inuare; quod de alijs vix præsumi potest: vt potest quorum respectu, nulla datur causa cur cum eis, in beneficijs quibus iure priuantur, dispenseretur iuuenturve contra iuris communis dispositionem.

Ceterum in re proposita nihil refert: quod incapacitas ad beneficium, ignoretur aut à collatore, aut etiam ab eo cui fit collatio: quia si quis titulus ea interueniente, ex collatione proueniat; tantum est præsumptus, reque ipsa falsus: atque adeo nullus. Neque existimandum est, mentem Pontificis esse per eandem regulam inuare eum possessione beneficii qui nullo titulo, ne quidem colorato, illud tenet: præsertim eum id aduerserit iuri, vt intelligitur ex regula 1. iuris in sexto: cuius verba sunt. Beneficium Ecclesiasticum non potest licite sine Ecclesiastica institutione obtineri. Et apertius in Concordatis tit. De pacificis possessoribus, his verbis; Monemus Ordinarios, vt diligenter inquireant ne quis sine titulo beneficium possideat: & si quem beneficium sine titulo possidere repererint, declarent illi ius non competere, cuius iuris temporis detentione non obstante.

262. Circa secundam conditionem, vt scilicet non sit quis intrusus, aut violentus, nota ex Gomelio q. 47. posse quem de iure quinque modis intrusum dici. Primo quidem eum qui propria, vel parentum autoritate, non autem de licentia Superioris beneficium occupat. Secundo, eum qui manet in possessione, postquam lata est in ipsum depositionis sententia: à qua non appellauit. Tertio, eum qui ante confirmationem suæ electionis, administrat beneficium. Quarto, eum qui habet titulum, & possessionem à non habente potestatem conferendi. Quinto, eum à quo alter spoliatus fuit.

Nota præterea illum tantummodo non iniuriæ eiusdem regulæ decreto, tanquam intrusum qui beneficium possidet sine titulo, non modo vero, sed nec præsumptio: vt accidit ei, qui illud accepit, & retinet propria autoritate: aut eum præsumptio quidem, non tamen colorato: quia scilicet non habuit illum ab eo qui potuit legitime conferre. Pro quo facit cap. fin. De excessibus. Pælar. Aut etiam eum colorato, sed per simoniam adeptus: aut & sine simonia, sed beneficium de quo prouisus est, relectur reservatione clausa in corpore iuris: nisi prouisus facta sit à Papa derogando illi regulæ, excludenti expresse duos casus postremo memoratos.

Quod autem nomine violenti, qui nec inuatur eadem regulæ, intelligatur non modo is, qui per violentiam expulset alterum: sed etiam is, qui metu coegerit renunciare beneficio suo, Rebuffus ostendit, De pacificis possessoribus, n. 230. & aliquot sequentibus. Nobis sufficit quod quis possit repetere beneficia sic resignata, ex cap. 2. & 3. De his quæ vi, metusve causa fiunt.

263. Circa tertiam conditionem, vt scilicet beneficium quis possiderit per triennium, multa notantur ab eodem Rebuffo tractati eodem, quorum præcipua attingisse sufficiet.

Primum est, num. 34. si quis non ab initio possessionis: sed aliquanto post habuerit titulum coloratum; præscriptionem triennem currere non ab illo initio, sed ab illo tempore, quo cepit habere titulum coloratum; quod in sequenti numero 35. procedere addit, siue beneficium habuerit in titulum siue in commendam. Item numero 50. quantumuis per triennium possiderit eum simplici signatura Papæ. Atque, vt deinceps ipse in particulari per multos conseruantes numeros tractat, quocumque modo ex superioris traditis iure approbatis, possederit: cuiuscumque generis fuerint beneficia, paucis exceptis: de quæ re ipse legi poterit.

Secundum est, triennium debet esse completum. Vn-

de li parum, etiam vnus tantum dies, restaret regula proposita non obstat: quominus possessor molestari possit: vt idem benedocet num. 266. tum aliunde: tum ex eo, quod vt tempus censetur completum, ex omnibus iuris momentis, tanquam partium suarum aggregatione, constare debeat. si

Tertium est, quod in proxime sequenti numero idem addit: si quis biennio beneficium pacifice possederit titulo colorato: alterum, qui ipso mortuo similiter possederit, non posse coniungere illum vnum annum cum duobus prædecessoris: quia titulus huius, extinctus fuit morte ipsius, iuxta cap. 1. De concess. præb. nec per successionem transit in alium: non enim hereditario iure acquiuntur beneficia Ecclesiastica; sed collatione Superioris, vt ex recepto Ecclesiæ vsu satis constat.

Quartum est, quia possessio interrupta non continuatur habens tum initium, tum finem variatum: eam non sufficere ad propositum triennium: nisi vnus idemque possessor sit, qui tempore etiam interruptionis, retinuerit iuratum titulum: prout iuxta cap. Abbas, De iis quæ vi, &c. retinetur is qui metu compulsus renunciauit beneficio, quod possedit cum titulo saltem colorato; ita vt postea eidem possessioni restitueretur absque noua collatione. Quo fit vt nihil sit quod obstat posterius istud tempus cum illo priori censi conuictum ad complementum triennij: vt ipse Rebuffus ostendit nu. 271. Idem dicit interruptio possessionis contigit ob superuenientem hostilitatem, aut pestem, aliamve infirmitatem, ex eod. ibidem num. 301. & aliquot sequentibus.

Postremum est: probatio, quod quis possederit primo & tertio anno, censi probatam esse continuam successionem: pro quo idem in præcedenti num. 269. multos citat auctores.

264. Circa vltimam conditionem, quæ est p. s. de re pacifice, & bona fide, notandum est possidere pacifice, vt interpretatur Rebuffus num. 165. idem hic esse, ac possidere sine litig; ita vt quantumuis controuersia verbalis interuenierit, non cesset tamen pacifica possessio: nisi peruentum sit ad citationem validam, quæ emanauit à Iudice competente; quæque sit executioni mandata: ac titulus actoris sit in iudicio exhibitus parti contra quam agit, prout idem declarat in sequenti num. 169. præmittens in num. 166. & duobus sequentibus, id procedere, etiam, si moueatur tantum super possessione.

Aduerte vero si lis mora sit ab vno, non autem ab alijs: post expletum triennium, eosdem alios non posse illum molestare: quia quoad eos fuit pacificus triennialis possessor. Aduerte præterea eam de qua hic agimus pacificam possessionem non impediri, eo quod lis moueatur beneficiario super re aliqua sui beneficii, vt super vno prædio, vel quibusdam decimis: quia decretum de pacificis possessoribus, tantum intelligitur de titulo beneficii: qui coloratus esse debet, nec super eo lis mora esse.

Aduerte porro, quæ idem à numero 302. inter cætera persequitur: si ob legitimum impedimentum aliquis in iudicio agere non potuerit contra possidentem beneficium, sibi, vt credit, debitum: durante eodem impedimento, triennium non currere: sed de tempore sequente impedimentum, tantum adiungendum esse tempori quod illud ipsum præcessit, quantum ad complementum triennij requiritur. Debet vero impeditus protestari de illo suo impedimento: alioquin non concederetur ei agere post triennium, iuxta capitulum finale, De appellacionibus. Item ex Clementina Causam, De electione, debet suam protestationem parti aduersæ intimare. Quod si fuerit impeditus, ne protestaretur, aut suam protestationem intimaret (vt quia toto triennio detentus est in carcere, vel ab hostibus, aut morbo decubuit) potest post triennium agere, vt in eod. num. 310. idem Rebuffus habet: quia impossibile non est lex, distinct. 4. cap. Erit autem lex.

Cum pacifica autem possessione, coniunctam esse debere bonam fidem, qua possidens putauerit se habere iustum titulum, quemadmodum contra Gomesium, quæst. 42. tenet Rebuffus num. 28. patet; quia is qui scit rem, quam

detinet,

detinet, esse alterius, nunquam potest prescribere: nec iure civili, nec canonico ex cap. fin. De prescript. Quamquam, ut docet Rebuffus in sequenti numero, non tenetur triennalis possessor bonam suam fidem probare, quae praesumitur ex ipsius titulo colorato: praesumptioque iuris ratione tituli, transfert in aduersarium onus probandi.

De hac materia causidicorum magis, quam Confessorum propria, qui plenioram notitiam habere volent; ex antememoratis authoribus eam petere poterit; interea aduertens quod ad nostrum institutum facit: & Rebuffus numero 22. & aliquot sequentibus ostendit; possidentem beneficium cum ante memoratis conditionibus, ita futurum esse in conscientia, per eam cuius meminimus regulam Cancellariae, ut ab Ordinario molestari nequeat, ne quidem per denunciationem Evangelicam: quia post triennium, quantumcumque deprehendatur, quod alius verum titulum habuerit, ipse iustus possessor est: quia per eiusdem regulae decretum acquisiuit ius, quo id ipsum beneficium factum est suum.

De annali possessione pacifica, propter quam non potest in foro externo possessor inquietari, ex regula Cancellariae, De annali possessore, nihil dicemus tanquam de re propria alterius instituti. Qui volent videre poterit Azorium in 2. par. Moral. Instit. lib. 7. cap. 34. & Gomecium, qui eandem regulam tractat 84. quaestiones.

SECTIO POSTERIOR.

De rescriptis Apostolicis.

265. **R**estat vnus modus acquirendi legitime beneficium Ecclesiasticum, per rescriptum scilicet Apostolicum. Ad cuius intelligentiam, notandum est, rescriptum Apostolicum esse speciem quandam constitutionis Apostolicae: in hoc differens à ceteris, quod sit personale, tantumque pertineat ad eos, ad quos mittitur: cum ceterae Apostolicae constitutiones generales sint, iusque commune contineant. Illius vero tituli distingui genera, de quorum inter se differentiis legi potest Rebuffus in Praxi beneficiorum prima par. propriis titulis. Quaedam enim sunt rescripta, quae dantur contra ius commune, & proprie vocantur priuilegia, vel dispensationes: ut cum Papa permittit alicui retinere plura beneficia incomparabilia de iure. Quaedam vero sunt, quae dantur in ordine ad lites, & vocantur rescripta iustitiae: ut cum ad clicuius petitionem Papa certum iudicem designat, qui de causa cognoscat: aut cum de aliqua controuersia consultus, responderet quid iuris sit. Quaedam denique sunt, quae ideo appellantur rescripta gratiae, quod Papa aliquid per illa praeter ius concedat, ut cum alicui idoneo praebendam conferri iubet. Quod fit dupliciter, vno modo per literas Apostolicas, quibus tribuitur alicui ius ad beneficium vacaturum, & dicuntur gratiae expectantiae. Altero modo per literas quibus mandatur vel Ordinario, vel alicui executori ad id deputato, ut de beneficio vacante prouideatur Clerico, pro quo illae scribuntur: & dicuntur rescripta seu mandata. Qui duo modi sunt, quibus hinc agimus de rescriptis. Eorum vero introducendorum causas, & varias formas qui scire volent, legere poterit Corasium in sua Paraphrasi in materiam beneficiorum part. 4. cap. 5. Pro Confessarij autem iuxta institutum nostrum instructione.

266. Notandum est primo, horum quidem rescriptorum, seu mandatorum Apostolicorum vsum prohiberi in Concilio Trident. sess. 24. cap. 19. De reformat. propter abusum, qui in res etiam de se iustas, per malitiam hominum irrepit; non esse tamen de se illicitum, & reprehendendum, si absit abusus: ut patere potest ex eo, quod Papa liberam habeat dispositionem in beneficiis, ex cap. 2. De praebendis, in 6. & ex Clement. 1. §. final. tit. Ut lite pendente: consentaneumque sit, ut ipse confetatur beneficia iis qui sunt bene meriti de Ecclesia, & qui seruiunt in curia Romana: atque ut possit pauperibus gradatis aut literatis protidere, cum plerumque ab Ordinariis negligan-

tur: praesertim cum talia rescripta sic ab ipso dantur, ut nemini debeant prauidicium adferre. Nam quod ipse id intendat, patet argumento cap. Ad aures, & cap. Mandatum, De rescriptis: vnde utrobique glossa 1. id ipsum colligit. Adde quod cum in iisdem rescriptis Papa constituit, ut Ordinarius conferat alicui beneficium, debeat intelligi si talis alias sit capax secundum ius canonicum, iuxta cap. Cum adeo, De rescriptis, & cap. Causam, De electione, neque beneficium sit de illis, quae dicuntur excepta iuxta sequens notabile.

Notandum est igitur secundo, in iisdem rescriptis, seu mandatis Apostolicis, etiam si dentur cum clausula generali: *Quicumque beneficium, ad cuiuscumque collationem pertinet, non includi beneficia, quae reperiuntur nominatim in iure excepta, nisi fiat expressa de illis mentio.* Sunt autem primo dignitates electivae, ex cap. Cum in illis, De praebendis, in 6. §. Illis, & ex Clement. 1. eodem titulo. Secundo, beneficia curata ibidem, utrobique in principio. Tertio, beneficia quae sunt iuxta patronatus laicorum, argumento cap. Cum dilectus, De iure patronatus. Quarto, beneficia creata post datam eorumdem rescriptorum, ex Clement. finali. De rescriptis: ut cum rescriptum, datum est mense Ianuario, & beneficium quod virtute illius petitur, creatum est mense Nouembri sequenti: prout declarat glossa 1. ibidem. Quinto, beneficium legitime sublatum de Ecclesia, seu suppressum, ex cap. Cum accessissent, De constitutionibus. Sexto, beneficia quae ad mentiam Praelati pertinent, illique vnita sunt; quia non solent vacare, ex Clementina vnica, §. Quidam etiam, De excessibus Praelatorum. Septimo, beneficia, quae fuerint reseruata Papae. Octauo, beneficia quae ante datam ipsorum rescriptorum, fuerunt vnita aliis: quia non possunt separari sine prauidicio: quod inducere praesumendum non est, intentionis esse Papae. Nono beneficium monoculum, id est, quod vnicum pertinet ad alicuius Ordinarij collationem: ut ex glossa ad Clementinam primam, De praebendis, Corasius habet in paraphrasi in materia Sacrorum, par. 4. cap. 5. nu. 49. Et rationem reddit, quia mandatum Papae est de aliquo beneficio prouideri: & relatum aliquo supponit pluralitatem.

Addit idem, Tum beneficia regularia: cum rescriptum est pro seculari: & contra: quia regularia regularibus, & secularia secularibus dari oportet, ex cap. Super eo, De regularibus, & ex cap. Cum de beneficio, De praebendis, in sexto. Tum beneficia vacantia in Romana curia, ex cap. 2. in fine, de praebendis, in sexto. Tum vacantia ex causa permutationis, quia solis permutantibus debentur, ex cap. Vnico, De rerum permutatione, in 6. Tum beneficia ex consuetudine Ecclesiae per antiquiorem Canonicum optata, ex cap. finali, De consuetudine, in sexto. Tum etiam beneficia deuoluta ad Capitulum per Episcopi negligentiam, ex Clementin. Si de beneficio, De praebendis, Tum demum beneficia paterna, ne in illis successio induci videatur ex cap. 2. & cap. Ex transmissa, De filiis presbyterorum.

Notandum est tertio, eum pro quo promouendo conceditur rescriptum Apostolicum, teneri intra decem dies post habitam notitiam de beneficii vacatione, illud acceptare, ex cap. Si pluribus, De praebendis, in 6. sique primum beneficium vacans negligat petere, aut non acceptet, gratia Apostolica expirat, ex cap. Si Clericus, eod. tit. & lib. Nisi in fraudem illius contingeret vacatio: ut quando tenui beneficio renunciatum esset, ne ille pingue beneficium Clerici moribundi consequatur, ex cap. 2. De renunciatione, in 6. Item nisi beneficium esset litigiosum, aut ab alio occupatum: ut ex Rota decisione 608. in antiquis, habet in fine citati cap. 5. Corasius: quia culpandum non est, qui se litibus noluit implicare. Cum quo Corasius in num. 20. & 21. adde: si in rescripto adiecta sit clausula optionis (ut in cap. 1. De concessione praebendae, in 6.) nempe conferas, quod duxerit acceptandum: tunc illum pro quo datum est plurius beneficiis simul vacantibus, eligere pinguis, ex cap. Si pluribus, citato: etiam si tenui prius vacauerit, quod alioqui acceptare tenebatur, iuxta ante quoque citatum cap.

Si Cle-

268. S. Clericus. Alias clausulas mandato:um Apostolico- rum, & eorum vsum tradit Rebuffus in praxi beneficio- rum proprio cuiusq; titulo.

Notandum est quarto, postquam impetratum est A- postolicum rescriptum, antequam executioni mande- tur, eos quorum interest, si iustam illius impediendi cau- sam se habere putent, posse obicere surreptionem, aut obreptionem: hoc est, rescriptum suppressa veritate, aut expressa fallitate impetratum esse, vnde irritum, & inane reddatur: quia tam in libello supplicii impetrantis, quam in ipso rescripto, exprimi debent omnia ea ob quae impe- trans potuisset verosimiliter pati repulsam, Deinde in o- mnibus rescriptis hęc clausula, *Si preces veritate nitantur,* semper intelligitur: ita vt eam adici opus non sit, ex cap. 2. De rescriptis.

269. Quę autem sint illa, ob quę impetrans potuisset veri- similiter pati repulsam, habet glossa ad cap. Super literis, verbo; *Literas dedissemus*, De rescriptis; quibus adde quod pro generali documento in hacre habendum proponit Corasius in citato cap. 5. num. 36. 37. & 38. exprimenda esse non tantum ea, quę Romanum Pontificem ad conce- dendum retardare possunt, aut difficiliorem reddere: sed etiam quęcumq; iure nominatim cauentur (quę glossa commemorat ad cap. Si proponente, De rescriptis, *adver- bum* De hoc, etiam si eorum expressione non valde moue- retur Papa ad recusandum: vt si beneficium antea ob- tentum, sit modicum: de quo nihilominus mentio faci- enda fuit, iuxta citat. cap. Si proponente, & cap. Si motu proprio, De prębendis in 6. Quamquam ignorantia prob- abilis, vt per cap. Gratia, De rescriptis, in 6. addit Cora- sius, in ea re excusat a surreptione.

Quę vero sint qualitates, quę morosiorum, aut diffi- ciliorem reddere possunt Papam, cum ius eas non præ- scribat, vt intelligatur: recurrendum est (prout ex Lapo allegatione 89. addit Corasius) ad coniecturas: quę colliguntur ex consuetudine Papę: qui alias noluit idem concedere: aut concessit quidem, sed difficulter: aut ex stylo Romanę curię, cui si rescriptum probatum fuerit repugnare, aut etiam alias rectę rationi: Index executio- nem eiusdem rescripti tanquam suspecti debet differre, donec a Papa de re monito, secundum mandatum acci- piat.

270. Notandum est quinto, rescriptum Apostolicum, quo mandatum de beneficio prouideri alicui, nullum ius spe- ciale tribuere mandatario, ex glossa capituli Ad audien- tiam 2. de rescriptis, verbo *Renuntiantes*: dare tamen pote- statem implorandi officium executoris: vt occurrente beneficii vacatione ei prouideat, aut curet per Ordina- rium prouideri, ex cap. Si postquam, De prębendis, in 6. Quod etiam notat Corasius in sequenti numero. 39. Addens tale mandatum non impedire, quominus alteri, quam impetranti ab Ordinario facta collatio, valeat: nisi præ- cedat prohibitio executoris, vel in mandato Papę, ex- pressam sit ne alteri beneficium conferatur, ex cap. Si so- li, De concessione prębendę, in 6. aut aliter siue Papę, si- ue executoris dati ad prouidendum insinuata sit volun- tas ligandi Ordinarium collatorem, ex cap. 1. §. Ex parte, eodem titulo, & libro, & cap. Tibi qui, De rescriptis, eo- dem libro.

271. Notandum est sexto, quod etiam consequenter Corasius adfert: pluribus mandataris concurrentibus præferri de- bere eum, qui prius impetrauit Apostolicum mandatū, cap. Eum cui, & cap. Quia sæpe, De prębendis, in 6. cap. Tibi qui, & cap. Duobus, De rescriptis, in 6. Quod si om- nes impetrauerint eodem die, præferri debet is qui per- testes probatur, aut ex literis impetrationis cognoscitur impetrasse priorē hora, ex glossa ad prædictum cap. Duo- bus, per regulam iuris, in 6. Qui prior est tempore, po- tior est iure. Quod si de hora non constet, sed solum de die, melior est conditio possidentis. cap. Si a sede, De præ- bendis, in 6. si quę neuter possideat, ille præferretur cui gra- tia facta est a collatore maiorem prærogatiuam habente: vt is cui gratia facta est a Papa, ei cui facta est a legato: & is cui ab hoc: ei cui facta est ab Ordinario, ex eodem cap. Si a sede.

Sunt tamen aliquot casus in quibus secundus manda- tarius præferatur. Præter est, cum in literis secundi man- datarij Papa dicit vt antefertur quibuscumq; aliis. Se- cundus est, cum duo Pontifices dant mandatum, præde- cessor & successor: præferatur enim is qui habet illud a vi- uente, iuxta cap. Autoritate, De concess. prębendę eo- dem libro. Tertius, quando prior non est epax beneficii primo vacantis: vt verbi gratia quia annexum habet Or- dinem sacerdotalem, quem quia per ætatem non potest capere, præferatur posterior, qui id potest ex cap. Ei cui, De præbendis, in 6. Quod Corasius num. 44. notans, addit idem esse quando mandatur dari priori simplex præben- da, & posteriori præbenda cum dignitate. Prę quo est textus in cap. Quia sæpe, De præbendis, in 6. Vltimus est, quando prius impetranti, notabili negligentia imputari potest: tunc enim præferatur posterior ex supra citat. cap. Tibi qui, in fine, & ex cap. Si Clericus, De præbendis, in 6. quod totum Corasius num. 45. monet iudicis arbitrio dirimendum.

Notandum est septimo, mandata istiusmodi finiri, seu expirare, tum reuocatione concedentis, aut successoris; tum etiam renunciatione mandatarij: de qua re videri potest idem Corasius in seq. nu. 52. & deinceps.

272. Notandum est octauo, varia esse genera rescriptorum Apostolicorum, quę Azor persequitur in 2. part. Moral. Instit. lib. 7. cap. 31. & duobus sequentibus. apud quem videnda relinquam breuitatis studio: contentus monere de iis quę pro Clerico paupere promouendo dantur, & dicuntur *literę in forma pauperum*, quod nequeant licite peti pro illo, qui habet patrimonium sufficiens, vel pensionem; vel quid aliud perpetuum, quo possit per vitam commo- de sustentari: quia, cum tales literę sint pro pauperibus Clericis, congruenter cap. Si pro Clericis, & cap. Si pauper, De præbendis, in 6. si quis eas impetret mentiendo se pauperem Clericum esse, vel recando alimenta sufficientia, quę habet; literę ipsę iudicantur surreptitię, necin scientia valet collatio, vi earum facta: vt confirmatur a simili de elemosyna facta ei qui se pauperē esse meritur. Quod idem iudicandum est pati ratione de eo, qui beneficium peteret ab Ordinario mentiendo se pauperem: non autem tacendo se patrimonium aut aliud habere sufficiens ad tota vita commode sustentandum. Ratio est: quia Ordinarius, qui Clericos suos cognoscere præsumitur, censetur beneficium dare non in aliqua forma paupe- rum, sed absolute: siue petens pauper sit, siue diues. Id quod de Papa non potest similiter præsumi, maxime in literis, quas non nisi pro pauperibus Clericis dare solet.

Appendix De acquisitione beneficii per incapacem.

In acquisitione beneficii per incapacem, spectanda est Confessario; tum peccati ratio, tum pœna, quę illud se- quitur, tam ex parte conferentis beneficium indigno, quam ex parte indigni illud accipientis.

273. Peccatum igitur graue in illa committi ex parte vtrius- que illorum, patet per notata ex factis canonibus a Re- buffo in praxi beneficiorum, par. 1. De pœnis contra col- latores indignis conferentes: & maxime ex eo, quod ipsa vergat in detrimentum diuini honoris in Ecclesia. Inde enim est, quod melius sit paucos habere in ea ministros, qui possint digne opus Dei exercere, quam multos inuti- les, & cap. Tales, distinct. 23. & cap. penult. De ætate, & qualitate. Deinde quod si transgressio sacrorum Cano- num, qui sunt statuta illorum, de quibus Christus ait Lu- cę 10. Qui vos audit, me audit, & qui vos spernit, me sper- nit. Terio, quod impudentem diuinę maiestatis irre- uerentiam habeat coniunctam: tum in eo quod infide- lem a Deo efficiat illum, quem tanquam dispensatorem fidelem, & prudentem ipse constituit super familiam suam, Luc. 12. Tum in eo, quod indigno beneficium con- ferre idem sit, ac cœcum animal Deo offerre, ex D. Hieronymo, cuius verba hęc referuntur, distinct. 49. cap. finali, Cœcum animal offert, qui ordinat indoctum lo- co docti, magistrum quę facit, qui vix discipulus esse po- terat.

Quarto, quod ea generet scandalum in Dei populo; dum pro vero pastore datur illi falsus, præsertim cum alienum oves non sequantur, sed fugiant ab eo, quia non noverunt vocem alienorum: ut veritas ait Ioan. 10. sicq; animabus subtracta pastorali cura, occasio præbetur ruina: quod quam sit formidabile patet per illud Domini Matr. 18. Quid scandalizaverit unum de pusillis istis, qui in me credunt: expedit ei ut suspendatur mola asinaria in collo eius, & demergatur in profundum maris. Adde quod etiam si populus talem aliquem sibi præfici vellent, non cessaret peccati ratio: quia ut habetur in cap. Miramur, distinct. 61. id non est consulere populo, sed nocere: nec præstare regimen, sed augere discrimen.

Postremo, quod per eum iniuria gravi afficiatur: tum Ecclesia, cui nihil magis officit, quam quod indigni assumantur in ea ad regimen animarum, cap. Nihil est, De electione: tum is cui, tanquam digno beneficium debebatur: ut pote qui contra ius, fasq; eo defraudatus est: sicut & sacrilegè defraudatur Ecclesia vero pastore ei debito. Quandoquidè si sacrilegium est immane, omnium prædonum crudelitatem superans, defraudare Ecclesiam suis temporalibus, aut pauperibus eroganda subtrahere, ut ex D. Hieronymo refertur in cap. Gloria Episcopi, §. Amico, 12. quæst. 2. nonne & erit eamdem Ecclesiam, & populum spiritali pabulo indigentem defraudare vero pastore. Alia ad eiusdem criminis gravitatem persuadendum accumulari possent: sed si quos ista non moveant, quid movere possit in hoc genere non video.

Quod attinet ad penam quæ tale peccatum sequitur, certum est quoad vitam futuram, esse æternam damnationis, & gravissimam: tum propter variam malitiam gravè, quam continere patet ex dictis: tum propter ruinam, & perditionem animarum multarum ex illa provenientè: quæ imputatur tam iis, qui illarum curam commiserunt indignis, quam iis qui indigni illam susceperunt: sicut & submersio navis, ideo contingens quod huius gubernatio commissa esset imperito, imputaretur tam committenti, quam commissario. Ad quod confirmandum induci potest illud Ezech. 3. Si dicente me ad impium mortem morieris, non annuntiaueris ei, neq; locutus fueris, ut auertatur à via sua impia, & vivat; ipse impius in iniquitate sua morietur: sanguinem autem eius de manu tua requiram.

274

Quoad præsentem vitam vero, pœna est obligationis refarciendi damnum inde secutum; & restituendi fructus perceptos, nisi obtineatur à Papa illorum remissio. Quam restitutionem si incapax promotus ad beneficium nõ faciat; Superior à quo promotus est, eam facere tenetur tanquam participans in iniusta acceptione, iuxta communem doctrinam De obligatione restituendi nascente ex tali participatione. Item Superior qui incapaci beneficium contulit, priuatur potestate conferendi alia, prima vice, ex cap. Cum in cunctis, §. finali, & ex cap. Cum Vintonensis, De electione. Incapax vero qui beneficium accipit, non tantum tenetur pœnitere de iniusta acceptione, sed etiam tenetur acceptum resignare simpliciter in manu collatoris ordinarij. Resignare vero alteri non potest: quia resignatio supponit titulum, quem nisi cum eo dispensatum sit, non habet in beneficio à se accepto.

Vnde etiam fit (quemadmodum attigit Rebuffus in tract. De pacificis possess. num. 172. ut nequeat id ipsum præscribere per illius pacificè triennalem possessionem. Et ratio est, quia possessio quantumcumque longi temporis non habilitat incapacem, iuxta cap. Causam, & cap. Accedentes, De præscript. & antedicta in præcedenti numer. 179. Quod procedit quantumcumque labore quis probabili ignorantia suæ incapacitatis: quia ignorantia non dat titulum: adeo ut incapax nullum habeat nisi falsum: & ideo insufficientem ad præscriptionem triennalem. Quinimo si cognoscat suam incapacitatem, etiam si ignoret propter eam ius accere ipsum à beneficio: præterquam quod nullum acquirit titulum, graviter peccat: quia ignorantia eius, quod ad statum proprium alicuius pertinet, non excusat ipsum à peccato.

CAPVT XIX.

De pluralitate beneficiorum.

SUMMARIUM.

- 275 Casus in quibus licita est pluralitas beneficiorum.
 276 Damna quæ nata sunt ex ea sequi, ob quæ censetur esse de iis quæ vergunt magis in malum, quam in bonum.
 277 Tam naturali, quam positivo, eoque tam divino, quam Canonico iure prohibetur pluralitas beneficiorum curatorum.
 278 Pluralitas dignitatum prohibetur iure tum naturali, tum canonico, non item diuino positivo.
 279 Idem iudicium est de beneficiis exigentibus residentiam.
 280 Quid tenendum sit de pluralitate aliorum beneficiorum.
 281 De dispensatione in pluralitate beneficiorum.
 282 De casibus iustis, ob quos ea fieri potest: & quod per tolerantiam Papæ talis pluralitas non excusetur.
 283 Non est contra ius naturale habere simul duo beneficia simpliciter residentiam non requirentia.
 284 Plura beneficia retineri nõ possunt ob solam eorum tenuitatem.
 285 Quis censendus sit habere beneficium sufficiens ad suam sustentationem.
 286 Circumstantia in ea re arbitranda consideranda de necessitate.
 287 Quatenus possit consuetudine introduci, ut vnus habeat duo beneficia Ecclesiastica.
 288 Quatenus legitime dispensatus ad plura beneficia possit ea retinere post abusum in eis commissum.
 289 De eo qui plura beneficia tenet à Papa dispensatus sine iusta causa.
 290 Monumenta pro Confessario super hac pluralitate.

VNA est de hac re difficultas, An liceat vni habere simul plura beneficia. Ad cuius explicationem reuocanda est in memoriam distinctio beneficiorum, quam proposuimus in præcedenti libr. 19. cap. vlt. sect. 2. sub finem: quod quædam habeant annexam curam animarum in vtroque foro: quædam in foro tantum externo: quædam in interno: quædam in neutro: quorum tamen nonnulla annexam habent dignitatem, seu auctoritatem, & honorem præcedendi aliis: & nonnulla sunt omnino simplicia, id est, nec iurisdictionem, nec dignitatem habentia annexam. Quæ autem sint siue huius generis, siue alterius ex præcedentibus, loco memorato notatum videti potest.

Prænotandum est præterea cum D. Thom. in Quodlibet. 9. art. 15. tria distingui genera actionum humanarum: vnum earum quæ suapte natura sunt adeo mala, ut nulla ratione bene fieri possint, quacumq; circumstantia addita, ut mentiri. Alterum earum, quæ suapte natura sunt indifferentes: ut bene vel male fieri possint additis circumstantiis, ut ambulare, loqui. Tertium earum, quæ nec sunt omnino mala, nec omnino indifferentes: magis autem vergunt ad malorum, quam ad bonorum naturam, ut occidere hominem: quod etsi magis ad malum quam ad bonum vergat tamen positis aliquibus circumstantiis iuste sancteque fit: prout doceri solet ad §. Decalogi præceptum.

SECTIO I.

De modo, quo mala est pluralitas beneficiorum.

Quibus ita notatis proponenda sunt, quæ certa videntur. Deinde quæ dubia. Certum ergo videtur primo, plura beneficia simul habere, non esse ita malum, ut nulla omnino ratione id licitum esse possit: ut argumento est, quod sint aliquot casus in quibus siue naturali, siue Ecclesiastico iure communi, tale quid conceditur: quos referunt Sylu. Beneficium 4. num. 3. & Tabiena, Beneficium 2. quæst. 26. alique post glossam 21. quæst. 1. in summa. Primus est, cum beneficia sunt adeo tenuia ut neutrum sufficiat ad honestam sustentationem beneficiarii. Intellige autem iuxta distinctionem Concil. Trid. sess. 24. cap. 17. De reform. si vtrumque sit simplex, nec residentiam requirat. Secundus est, quædo Parochialis Ecclesia est annexa Ca-

nonica.